

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 221/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetího, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 275/2017 z 30. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], narodeného

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 275/2017 z 30. apríla 2019 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), kde návrh podala Okresnému súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) bývalá manželka sťažovateľa (ďalej len „žalobkyňa“) 24. apríla 2015. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C/131/2015 z 22. mája 2017 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) rozhodol o vyporiadaní BSM tak, že špecifikované nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva sťažovateľa (výrok 1), sťažovateľ sa stal výlučne zaviazaným z hypotekárneho úverového záväzku voči špecifikovanej banke (výrok 2), žalobkyňa bola zviazaná zaplatiť sťažovateľovi tzv. vyrovnací podiel vo výške 1 733,40 € (výrok 3), žiadnej zo strán nebolo priznané právo na náhradu trov konania (výrok 4), štátu bola priznaná náhrada trov konania voči obom sporovým stranám v rozsahu jednej polovice (výrok 5) a obe sporové strany boli zviazané spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie BSM vo výške 2 388 € (výrok 6). Proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, a to proti výroku o nepriznaní trov konania žiadnej zo strán, proti výroku o priznaní náhrady trov konania štátu a tiež proti výroku o povinnosti strán zaplatiť súdny poplatok, ktorý napadla odvolaním aj žalobkyňa. O odvolaniach účastníkov konania rozhodol krajský súd namietaným uznesením tak, že prvostupňový rozsudok v časti štvrtého a piateho výroku potvrdil, v časti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok odvolanie oboch účastníkov odmietol a vo zvyšnej časti, teda vo vzťahu k výrokom jedna až tri ponechal rozsudok nedotknutý.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ, poukazujúc na jednotlivé články ústavy a judikatúru ústavného súdu, namieta porušenie svojich označených práv, dôvodiac,

že sa krajský súd riadne nevysporiadal s jeho námietkami prednesenými v prvostupňovom konaní a v odvolacom konaní. Je toho názoru, že je odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu nepresvedčivé, arbitrárne a nespĺňa požiadavku ústavnosti. Podľa vyjadrenia sťažovateľa krajský súd na jeho odvolacie námietky nezaujal konkrétne a odôvodnené stanovisko, a teda sa s týmito námietkami nevysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho ústavnej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením krajského súdu, označené rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil vec sťažovateľa krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

9. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením krajského súdu, dôvodiac, že krajský súd ako súd odvolací nezodpovedal náležite odvolacie námietky, ktoré sťažovateľ v uplatnenom opravnom prostriedku formuloval.

10. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

11. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

12. V zmysle záverov predchádzajúceho bodu odôvodnenia tohto uznesenia sa ústavný súd pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu sústredil a zameral na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa, ktorú v podanom odvolaní uplatňoval, vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter a či odôvodnenie právnych záverov, ktoré krajský súd v namietanom uznesení formuloval, zodpovedá požiadavkám kvalitného odôvodnenia súdnych rozhodnutí.

13. Opierajúc sa o východiská, prezentované v bodoch 11 a 12 odôvodnenia tohto uznesenia, posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktoré bolo podkladom pre právny záver o potvrdení vecnej správnosti výrokov prvostupňového rozsudku o náhrade trov konania a pre právny záver o odmietnutí odvolania sťažovateľa (a tiež žalobkyne), smerujúceho voči výroku prvostupňového rozsudku o povinnosti strán zaplatiť súdny poplatok. Ústavný súd dotknuté odôvodnenie namietaného uznesenia posudzoval v kontexte relevantnej právnej úpravy, ktorá bola v právnej veci sťažovateľa aplikovaná, vrátane zohľadnenia obsahu námietok, ktoré sťažovateľ v podanom odvolaní formuloval.

14. Podľa ustanovenia § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ustanovenia § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Podľa ustanovenia § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a). Podľa ustanovenia § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

15. Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ v uplatnenom odvolaní, ktorým napadol štvrtý, piaty a šiesty výrok prvostupňového rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania strán sporu, trov konania štátu a o povinnosti strán zaplatiť súdny poplatok, namietal nepreskúmateľnosť prvostupňového rozhodnutia, argumentujúc, že v ňom absentuje náležité odôvodnenie. Sťažovateľ v rámci odvolacích námietok v prvom rade vo vzťahu k výroku označeného rozhodnutia, ktorým okresný súd nepriznal žiadnej zo strán náhradu trov konania, dôvodil,

že je toto rozhodnutie voči nemu neprimerane tvrdé a voči žalobkyni zase neprimerane mierne. Na tomto mieste sťažovateľ uviedol, že predovšetkým nedal žalobkyni svojim správaním žiaden dôvod na podanie návrhu na začatie konania, keďže mal záujem dohodnúť sa mimosúdne, k dohode však nedošlo z dôvodu neprimeraných finančných nárokov žalobkyne na jej vyporiadací podiel. Sťažovateľ ďalej argumentoval, že návrh žalobkyne mal vady, na ktoré poukázal vo svojom vyjadrení, v ktorom navrhol prevzatie všetkých vyporiadavaných nehnuteľností do svojho výlučného vlastníctva, prevzatie hypotekárneho úveru s vyporiadacím podielom v sume jedno euro v prospech žalobkyne. Vzhľadom na uvedené bol sťažovateľ toho názoru, že vo veci mal plný úspech on, keďže konajúci súd všetkým jeho návrhom vyhovel a navyše mu priznal nárok na vyrovnací podiel od žalobkyne. Podľa sťažovateľa mal za takýchto okolností rozhodnúť okresný súd tak, že mu mal priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže žalobkyňa nemala vo veci žiaden úspech. Podľa názoru sťažovateľa sa konajúci súd vôbec nezaoberal skúmaním kritéria úspešnosti strán, keďže na prijatie rozhodnutia okresného súdu o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej strane by musel byť pomer úspechu strán v rozsahu 50 % alebo blízky tomuto pomeru, čomu však stav vo veci sťažovateľa nezodpovedal. Sťažovateľ ďalej argumentoval, že od uvedeného výroku prvostupňového rozsudku, s ktorým sa ako s vecne správnym sťažovateľ nestotožnil, závisel aj ďalší výrok o náhrade trov konania štátu (znalečné a vecné náklady vyplatené banke). Sťažovateľ na tomto mieste v súvislosti s úhradou vecných nákladov vyplatených banke za poskytnutie bankových informácií namietal, že písomné oznámenie skutočností, majúcich význam pre konanie a rozhodnutie súdu, nemajú povahu služby poskytovanej za odplatu, preto súčasťou uvedených nákladov nemôže byť zisk oznamovateľa bankových informácií, ale tieto môžu zahŕňať iba potrebné vecné výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s poskytnutím informácií. Sťažovateľ takisto spochybňoval priznanú odmenu znalca, odvolávajúc sa na svoje námietky o vecnej nesprávnosti znaleckého posudku. Napokon, sťažovateľ v rámci formulovaných odvolacích námietok prezentoval svoje výhrady k uloženej povinnosti strán zaplatiť súdny poplatok, kde poukazoval na nesprávnu výšku uloženého súdneho poplatku, pri ktorej okresný súd vychádzal z hodnoty vyporiadavaných nehnuteľností určenej znaleckým posudkom, ktorý sťažovateľ považoval za vecne nesprávny z dôvodu použitia nevhodnej výpočtovej metódy.

16. Krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia reagoval na odvolacie námietky sťažovateľa takto:

Vo vzťahu k výroku, s ktorým sa ako s vecne správnym stotožnil a ktorým okresný súd v prvostupňovom rozsudku nepriznal náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán, krajský súd interpretoval, že konanie o vyporiadanie BSM je konaním, kde návrh môžu podať obe strany a súd nie je žalobou viazaný, pritom pri stanovení úspechu v spore v kontexte ustanovenia § 255 ods. 1 CSP nie je možné vychádzať z toho, kto podal žalobu, kto sa ako v konaní bránil, prípadne ako rokoval účastník konania mimosúdne s druhou stranou, pretože relevantnou okolnosťou pre posúdenie úspechu v konaní je to, akého podielu sa strane dostane a v tomto smere na návrhu nezáleží. Podľa krajského súdu tak nemožno konštatovať, že úspech mal ten, kto podal návrh na vyporiadanie BSM, resp. ten kto nadobudol zdanie, že sa rozhodlo v súlade s jeho návrhom, čo bol prípad sťažovateľa, pretože konajúci súd postupuje pri vyporiadaní BSM ex offio a spravidla, ak je pri rozhodnutí dodržaná parita podielov, čo bol aj prípad sťažovateľa, je namieste, aby si každá strana hradila trovy konania zo svojho bez nároku na náhradu vynaložených trov od druhej strany. V takých prípadoch je teda podľa odvolacieho súdu namieste aplikácia ustanovenia § 255 ods. 2 CSP.

K výroku prvostupňového rozsudku, ktorým okresný súd priznal štátu právo na náhradu trov konania voči účastníkom konania v rozsahu jednej polovice, krajský súd vysvetlil, že základom je tu pravidlo, podľa ktorého je trovy dokazovania povinná nahradiť tá strana, ktorú zaväzuje povinnosť nahradiť trovy konania ako celku v nadväznosti na procesný neúspech alebo zavinenie zastavenia konania. V nadväznosti na predchádzajúci výrok o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej strane považoval krajský súd za kompatibilný, a teda vecne správny výrok o priznaní nároku štátu na náhradu trov konania voči oboj stranám sporu v rozsahu jednej polovice. Krajský súd poznamenal, že prvostupňovým rozsudkom bolo rozhodnuté iba o vzniku predmetného nároku štátu a o pomere, v akom bude každá strana povinná uvedené trovy znášať, pričom v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške a účelnosti vynaloženia týchto trov bude rozhodovať súd prvej inštancie až po nadobudnutí právoplatnosti prvostupňového rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Vzhľadom na uvedené, keďže sťažovateľ v podanom odvolaní nespochybňoval vznik samotného nároku štátu na náhradu

týchto trov a namietal iba ich výšku, kvalifikoval odvolací súd takéto námietky sťažovateľa ako predčasné, a teda nedôvodné.

K časti odvolania, v ktorej sťažovateľ namietal správnosť výšky súdom určeného súdneho poplatku, krajský súd vysvetlil, že rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti má vždy charakter uznesenia, kde predchádzajúci procesný predpis (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov) pripúšťal voči uzneseniu o poplatkovej povinnosti odvolanie, avšak nová procesná úprava obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku odvolanie voči takémuto rozhodnutiu nepripúšťa. Na tomto mieste poukázal krajský súd na ustanovenie § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, podľa ktorých (konkrétne podľa ustanovenia § 355 ods. 2 CSP) je proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. V nadväznosti na to krajský súd konštatoval, že samotný zákon o súdnych poplatkoch ako *lex specialis* neupravuje možnosť podať proti uzneseniu o uložení poplatkovej povinnosti odvolanie, pričom v ustanovení § 14 ods. 1 obsahuje odkaz na primeranú aplikáciu ustanovení Civilného sporového poriadku na konanie vo veciach poplatkov. Za uvedenej procesnej situácie dospel odvolací súd k záveru, že proti výroku o uložení poplatkovej povinnosti stranám konania v zmysle § 355 ods. 2 CSP a § 357 CSP (ktorý obsahuje taxatívny výpočet uznesení, proti ktorým je odvolanie prípustné) nie je odvolanie prípustné, preto krajský súd odvolanie sťažovateľa v uvedenej časti vylúčil zo svojho prieskumu a s odkazom na ustanovenie § 386 písm. c) CSP ho odmietol. Na tomto mieste krajský súd dodatočne sťažovateľovi, poukazujúc na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), vysvetlil, že nesprávne poučenie obsiahnuté v prvostupňovom rozsudku okresného súdu o prípustnosti tohto opravného prostriedku vo vzťahu k danému výroku nezakladá procesnú legitimitáciu na jeho uplatnenie, keďže je jeho prípustnosť vylúčená *ex lege*. Ďalej tiež nad rámec krajský súd sťažovateľovi objasnil, že v zmysle novelizácie zákona o súdnych poplatkoch účinnnej od 1. júla 2017 (zákon č. 152/2017 Z. z.) s poukazom na jej okamžitú aplikabilitu, teda použitie aj v konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou uvedenej novelizácie, podľa ustanovenia § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca

v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Krajský súd, odvolávajúc sa aj na judikatúru najvyššej súdnej autority (uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 3 Obo 14/2018 z 25. júla 2018), tak poukázal na to, že o poplatkovej povinnosti koná a rozhoduje vyšší súdny úradník, kde proti uzneseniu súdu prvej inštancie môže poplatník podať podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s ustanovením § 239 a nasledujúcich CSP sťažnosť, o ktorej následne rozhodne sudca súdu prvej inštancie uznesením, proti ktorému nie je možné podať odvolanie.

17. Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti časti rozhodnutia všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu, predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd, bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

18. Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu tak, ako to je popísané v bode 16 tohto uznesenia, vyplýva, že pri rozhodovaní o trovách konania bolo vo veci sťažovateľa aplikované ustanovenie § 255 CSP, zakotvujúce východiskové pravidlo v otázke priznávania náhrady trov konania stranám sporu, ktorým je okolnosť úspešnosti účastníka v dotknutom konaní. V sťažovateľovej veci bolo krajským súdom poukázané na to, že pri zistení pomeru úspechu dotknutých sporových strán bola zohľadnená predovšetkým výška priznaných podielov na nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom vyporiadania, ktoré boli v zmysle prvostupňového rozsudku určené

v paritnej výške pre obe strany. Túto skutočnosť považoval krajský súd za relevantnú pre zodpovedanie otázky miery úspechu sporových strán. Ústavný súd je toho názoru, že za okolností, keď boli návrhy oboch sporových strán v základných bodoch zhodné (obe strany navrhovali prikázanie vyporiadavaných nehnuteľností do výlučného vlastníctva sťažovateľa a prevzatie hypotekárneho úverového záväzku sťažovateľom) a bolo im vyhovené, predstavuje priznaný vyrovnací podiel v prospech sťažovateľa síce úspech sťažovateľa, avšak v pomere k celému predmetu konania ho nemožno kvalifikovať ako zásadný a ťažiskový. Z uvedených dôvodov, z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti, je ústavný súd toho názoru, že krajský súd, ktorý v označených okolnostiach veci sťažovateľa aplikoval pravidlo pomeru úspechu strany v spore, rozhodol v intenciách zákona, teda spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný procesný exces.

19. Pokiaľ ide o časť odôvodnenia namietaného uznesenia, v ktorom krajský súd kvalifikoval ako predčasné, a teda nedôvodné odvolacie námietky sťažovateľa, dotýkajúce sa otázky výšky trov konania priznaných štátu, považuje ústavný súd takúto odpoveď krajského súdu za celkom náležitú a zároveň logickú. Dotknuté ustanovenia Civilného sporového poriadku, a to ustanovenie § 262 ods. 2 CSP totiž celkom jasne určuje, že otázka výšky náhrady trov konania nie je súčasťou rozhodovania vo veci samej, ale nasleduje až v ďalšej fáze konania, po právoplatnosti meritórneho rozhodnutia, kde sa o nej rozhoduje samostatným uznesením, ktoré vydáva súdny úradník.

20. Napokon, pokiaľ ide o vylúčenie odvolacích námietok sťažovateľa, týkajúcich sa výšky súdom určeného súdneho poplatku z prieskumu odvolacieho súdu, je ústavný súd toho názoru, že je aj táto odpoveď krajského súdu prezentovaná zrozumiteľným, vyčerpávajúcim spôsobom, ktorý nesignalizuje žiadne logické nezrovnalosti. Krajský súd v intenciách relevantnej právnej úpravy totiž sťažovateľovi primerane ozrejmil, že rozhodnutie o poplatkovej povinnosti má vždy charakter uznesenia, pričom tento druh uznesenia nepatrí do taxatívne vymedzenej skupiny uznesení, proti ktorým Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie. Krajský súd napokon celkom správne poukázal aj s odkazom na judikatúru najvyššieho súdu na to, že konanie o súdnych poplatkoch je s účinnosťou od 1. júla 2017 jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie, kde koná

a rozhoduje vyšší súdny úradník, pričom následne sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Z uvedeného je zrejmé, že sa procesného pochybenia (ku ktorého korekcii nebol krajský súd funkčne príslušný) pri rozhodovaní o poplatkovej povinnosti dopustil okresný súd. Pochybenie okresného súdu však nemá ústavnoprávny rozmer, pretože jediným procesným dôsledkom tohto pochybenia je skutočnosť, že o otázke súdneho poplatku, o ktorej mal rozhodnúť „najprv“ vyšší súdny úradník okresného súdu osobitným uznesením, rozhodol „ihneď“ sudca okresného súdu, ktorý by rozhodoval o prípadnej procesnej obrane účastníkov konania proti uzneseniu súdneho úradníka, teda o sťažnosti podľa § 239 a nasl. CSP. Inak povedané, o otázke súdneho poplatku okresný súd rozhodol v obsadení, v ktorom by rozhodoval s konečnou platnosťou aj pri správnom procesnom postupe, a krajský súd v odvolacom konaní sťažovateľovi poskytnúť ochranu nemohol.

21. Vzhľadom na všetky čiastkové závery uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia hodnotí ústavný súd námietky sťažovateľa o porušení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením krajského súdu ako zjavne neopodstatnené, čo je dôvodom pre odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu